

Sisältö

Lukijalle	7
Varsinais-Suomen Sotaveteraanipiirin tervehdys	8
Uudenkaupungin ja Uudenkaupungin maalaiskunnan sankarivainajat	9
Uudenkaupungin ja maalaiskunnan sankarivainajilta jäi 57 sotaorpoa	15
Uudenkaupungin ja mlk:n miehille myönnettiin yli 370 kunniamerkkiä	16
Sotaveteraanit, Uusikaupunki	23
Miinanraivaajat, Uusikaupunki	194
Työvelvolliset, ly-määräyksellä muihin tehtäviin sijoitetut, Uusikaupunki	195
Sotaveteraanit, miinanraivaajat ym., Uudenkaupungin maalaiskunta	201
Rintamalotat, Uusikaupunki ja maalaiskunta	272
Muita kuin rintamalottia	279
Talvisota ja sen taustoja	282
Summa ja rannikkopuolustus tulivat tutuiksi uusikaupunkilaisille talvisodan puolustustaisteluissa	287
Jatkosota oli jatkoa talvisodalle ja yritys korjata kärsityt vääryydet	288
JR 56:n 10. komppania oli uusikaupunkilaisten oma komppania jatkosodassa	295
Rauhanehtojen mukaan Suomi joutui raivaamaan miinat Suomenlahdelta. Myös Lapissa riitti raivaamista saksalaisten jäljiltä	299
Nuorimmat ikäluokat joutuivat Lapin sotaan saksalaisia vastaan	302
Saariston pojat sodassa, Keijo Hansberg ja Kaarlo Kittamaa	304
Olympiavoittaja Volmari Iso-Hollo putosi Erkki Lahtisen vauhdista, kun miehet ottivat ritolat Liusvaaran motista	308
Arvi Ahtiainen taisteli Kiestingissä, Maaselällä, Ihantalassa ja Lapissa	312
Eino Grönlundin sotamuisteluita	327
Siviilejä sotavangeiksi Seiskarissa talvisodan syttymispäivänä	331
Talvisodan viimeiset päivät	334
Uudenkaupungin Suojeluskunnan lippu maakuntamuseossa	336
Talvisodan joulu sotasairaalassa ja sairasjunassa	337
Talvisodan Summan sankarivainaja Sulo Stolt löytyi jatkosodan aikana	340

Kahvilaiva Navigator Putsaaren matalalla	344
Hevosten lisäksi kahvilastia kuljetettiin kuorma-autolla	349
Pommeja taivaalta Uudenkaupungin ylle	350
Turvaa sirpalesuojista, metsistä ja ojista	352
Rauhanpuiston suuri sirpalesuoja	354
Talvisodan aikaisia tapahtumia ja suojautumispaikkoja Lyökissä	357
Talvisodan alla Uudestakaupungista tuli naisten kaupunki	358
Sotaa päin syksyllä 1939	360
Janhuan miinapaja	361
Miinanraivaajamuistomerkki Uudessakaupungissa	367
Helsinkiläistytön muistoja talvisodan ajoilta Uudestakaupungista	369
Harvialan junaonnettomuudessa helmikuussa 1940 menehtyi yli 20 vakkasuomalaista sotilasta	371
Lottatyöhön rinnastettavaa työtä Uudessakaupungissa jo v. 1919	374
Lotta Svärd –yhdistyksen Uudenkaupungin osastosta	376
Lottatyöstä – kaikki tekivät kaikkea	382
Satojen lottien kouluttaja kotitalousopettaja Katri Leisio	384
Talvisota Uudessakaupungissa nuoren naisen silmin	386
V. 1922 ikäluokan pojan sotataipaleesta	388
Kollaan taistelut heinäkuussa 1941	394
Sotilaspastori Untamo Koski siunasi rajan taakse v. 1941 jääneet sankarivainajat 56 vuotta myöhemmin	400
Vihollinen ampui Arvi Toukoniityn koneineen mereen	402
Syväsalmi suojeli sankarilaivaa	405
Uudenkaupungin sotasairaalat	407
Kenttäpostissa kulki miljardi lähetystä	410
Stella Polaris -operaatioon liittyvät tapahtumat Uudessakaupungissa	413
Aseiden hajavarastointi Uudessakaupungissa	425
Asekätkentä kirjallisuudessa ja Uudenkaupungin Sanomissa	454
Suomenhevonen sodassa	463
Metsäpirtistä turvaan sodan jaloista	469

Uudenkaupungin sota-aika pikkupojan muistelemana	479
Talvitien Jussin haavoittumisesta	483
Rintamalla myös harrastettiin	484
Tuhansia virolaispakolaisia Uudenkaupungin kautta turvaan	489
Filmitähtisadetta sota-ajan Uudenkaupungin yllä	492
Remmelkoorista Rommiksi – Vaarallisia vaiheita venäläisten ja myrskyjen uhkaamana	494
Vuosi elämästä natsien keskitysleirillä	498
Pieni korvaus leirikauhuista	500
Uudenkaupungin Suojeluskunta 1917 - 1944	501
Uudenkaupungin merisuojeluskunta	517
Kansanhuolto – kotirintaman osuus taistelussa	524
Lauri Törni haki kyytiä Uudestakaupungista Ruotsiin	527
80 000 lasta siirrettiin länteen sotaa pakoon	532
Paikallisten sotalasten kuvauksia	534
Sotilaspojilla harjoituksia, lähettitehtäviä, kuusenhavujen hakua ym.	540
Tukijoita kiitettävästi	543
Matrikelitietoja kerättiin talkoovoimin	544